

Pogrom Serbii.

(Do ilustracji tytułowej).

Serbia przestała istnieć. Rozgromione armie serbskie, straciwszy mnóstwo zabitych, rannych i jeńców, uciekają w kierunku Albanii i Czarnogóry, aby na obcym terytorium schronić się przed pościgiem zwyciężczych wojsk austro-węgierskich, niemieckich i bułgarskich. W ten sposób po 16 miesiącach wojny został przypieczętowany los małego państewka, które w obecnym przewrocie dziejowym odegrało tak wybitną rolę — stając się zarzewiem światowej wojny.

Nie zdołali pomódz Serbii jej zachodni sojusznicy, których pomoc, udzielona jej przez wysadzenie wojsk francusko-angielskich w Salonikach, była raczej tylko manifestacją, pozbawioną realnego znaczenia. Serbia, pozostawiona sama sobie — walczyła po bohatarsku, ale uległa, bo ulegć ostatecznie musiała.

Dziś politycy i naród serbski przekonał się dowodnie, jaką wartość miały obietnice urzędowej jego „opiekunki” Rosyi, której powolnym narządkiem była do ostatniej chwili Serbia. Swą wiarę w potęgę Rosyi i bezwzględne uleganie jej wpływowi przypłaciła Serbia swym istnieniem.

Rocznica listopadowa w Krakowie.

W podniosłym nastroju obchodził Kraków rocznicę powstania listopadowego. I dziś, jak ongiś przed laty, zmagają się nasz naród z odwiecznym swym wrogiem, z drugiej zaś strony radość ogarnia każdego, że Warszawa, która tak długo jęczała pod knutem najeźdźcy, uwolniona dziś z pętów, z sercem pełnem nadziei spogląda dziś w lepszą przyszłość, która, oby jak najrychlej nadeszła!

Obchód rozpoczęło nabożeństwo w kościele Najświętszej Panny Maryi. Odprawił je arcybiskup ks. Franciszek Symon, podniosłe kazanie wygłosił ks. H. Haduch T. J. W nabożeństwie wzięli udział prezydent miasta dr. Leo z wiceprezydentami, członkowie Rady

miejskiej i urzędnicy magistratu, członkowie N. K. N., weterani z r. 1863 z prezesem p. Chronowskim na czele, cechy ze sztandarami, wreszcie tłumy publiczności. Chór kościoła Maryackiego wykonał bardzo poprawnie szereg utworów patryotycznych.

Po nabożeństwie udano się na Rynek, przed kolumnę Legionów, gdzie prezydium miasta, członko-

wie Rady miejskiej, redakcje: „Nowej Reformy” i „Kuryera Codziennego” i kierownicy instytucji i zakładów miejskich wbijali gwoździe honorowe, składając ofiary na fundusz wdów i sierót po poległych w toczącej się obecnie wojnie legionistach.

Wieczorem odbyło się uroczyste przedstawienie w Teatrze miejskim przy wypełnionej do ostatniego miejsca sali. Krakowianie uczcili w ten sposób pamięć bohaterskich swych ojców i dziadów.

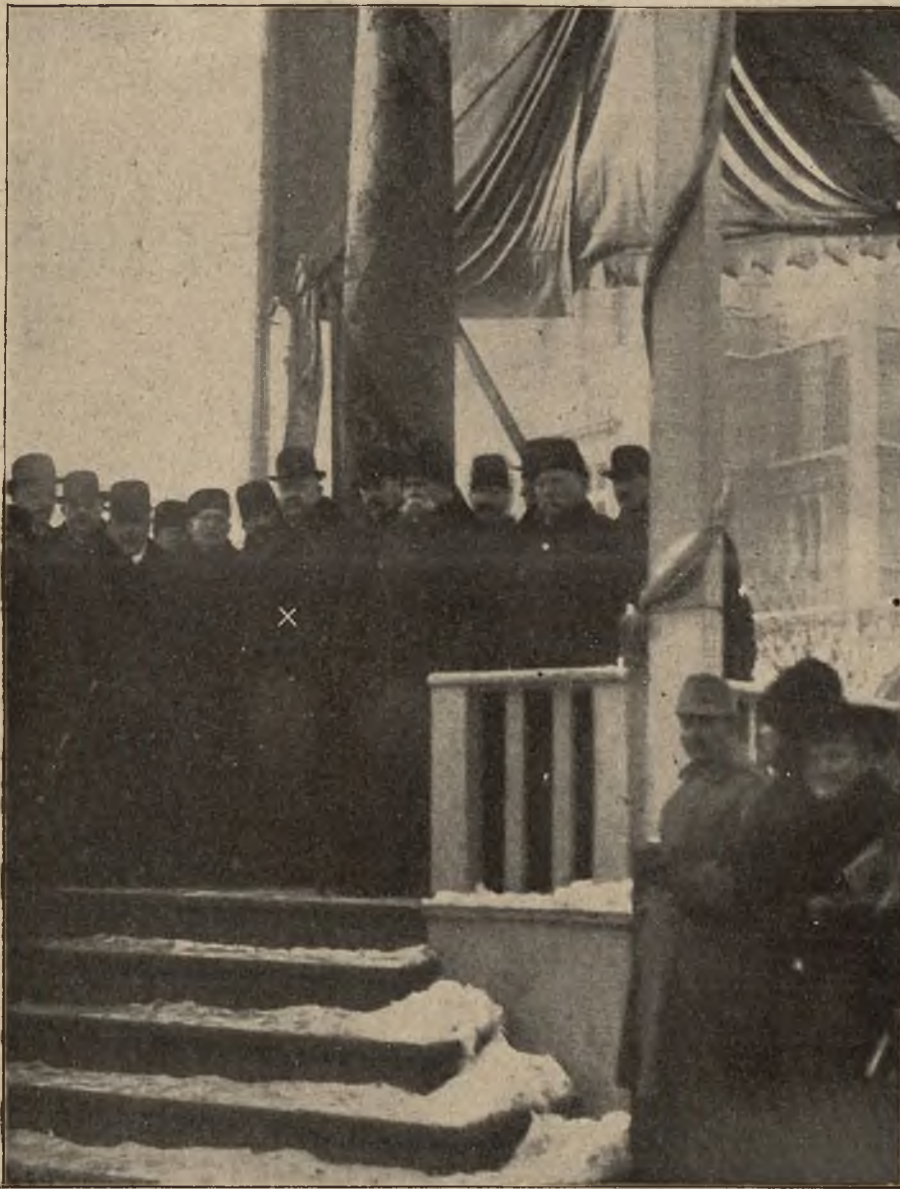
Słowo wstępne wypowiedział profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Stanisław Smolka, przedstawiając wiekopomne zasługi bohaterów z roku 1831, którzy w nierównym boju szukali zwycięstwa, a przynajmniej obrony czci i honoru narodowego. Burzliwe oklaski nagrodziły sędziwego mowcę, który wspaniałą swą przemową do głębi wzruszył słuchaczy.

Na program złożyły się popisy deklamacyjne, muzyczne i wokalne, wykonane przez pp. Łowczyńską, Schwarzensteina, Szpak-Bandrowską, Kochanowicz i Irenę Solską. Wybornie wykonane pieśni chóralne pod batutą prof. Waldek-Walewskiego zyskały sobie zasłużone oklaski.

Artyści teatru miejskiego odegrali z „uczuciem pierwszy akt „Nocy listopadowej”.

Głęboko wzruszeni opuszczali słuchacze mury krakowskiego Teatru, z cichą nadzieją, iż może już w najbliższym czasie spełnią się te ideały dziadów naszych i ojców, dla których oni krew swą przelewali, a które pozostawili w spadku swojemu potomstwu. Nie zawiodło ono: Legiony nasze okryły się już nieśmiertelną chwałą!

Sam obchód w dniu 29 go listopada poprzedziło w niedzielę zbieranie datków na gwiazdkę dla Legionistów. Przy stolikach, ustawionych w pierwszorzędnym lokalach krakowskich, składano obficie, na co kogo stać było, by bodaj w ten sposób dać wyraz sympatii i uznania tym, którzy nie żałują swej krwi w obronie najświętszej sprawy!...

Rocznica listopadowa w Krakowie: Prezydium i rada m. Krakowa, po nabożeństwie w kościele Maryackim, przy kolumnie Legionów. (X) J. E. prezydent dr. Leo.

Śladem odwrotu Rosyan: Zdobyty rów strzelecki ze zwłokami żołnierza rosyjskiego.